PUNCOVÝ ÚRAD SR, MEDENÁ 10, 814 56 BRATISLAVA

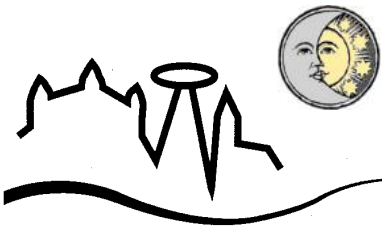

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2012

APRÍL 2013

Identifikácia úradu

Puncový úrad SR (ďalej len „**PÚ SR**“) je štátna rozpočtová organizácia. Ako právnická osoba štátu je svojimi príjmami a výdavkami naviazaná na štátny rozpočet SR a hospodári samostatne, podľa schváleného rozpočtu, s prostriedkami vyčlenenými zriaďovateľom (Ministerstvo hospodárstva SR ďalej len „**MH SR**“).

PÚ SR bol po rozpade Československej federácie na území Slovenskej republiky zriadený zákonom č. 125/1993 Z. z., o orgánoch štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania drahých kovov. Prijatím nového zákona č. 10/2004 Z. z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon) v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. marca 2004 bol zákon č. 125/1993 Z. z. zrušený. Podľa ustanovenia § 49 zákona č.10/2004 Z. z., sa PÚ SR považuje za Puncový úrad podľa tohto zákona.

V zmysle zákona č. 400/2009 Z. z., o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je PÚ SR služobným úradom a zároveň podľa zákona č. 552/2003 Z. z., o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov zabezpečuje uplatňovanie pracovnoprávnych vzťahov zamestnancov, ktorí neplnia úlohy štátnej správy podľa zákona o štátnej službe.

PÚ SR od roku 1929 sídli v Bratislave, na Medenej ulici č. 10. Na čele stojí riaditeľka, ktorá je súčasne aj vedúca služobného úradu a na výkon činnosti a so súhlasom ministerstva môže zriaďovať alebo zrušovať pobočky a expozitúry ako územné pracoviská. PÚ SR sú v roku 2012 podriadené dve pobočky – Košice a Trenčín a dve expozitúry Levice a Kremnica (zriadená 1. marca 2012).

Riaditeľom a zároveň aj vedúcim služobného úradu PÚ SR, ktorého vymenúva vedúci služobného úradu Ministerstva hospodárstva SR, bol do 31. júla 2012 **Ing. Ladislav Vanda.** Od 1. augusta 2012 je riaditeľkou **Doc. Ing. Alena Longauerová, PhD**.

Členovia vedenia PÚ SR sú menovite:
Mgr. Ľudmila Ivanová, vedúca vnútornej kontroly a štatutárna zástupkyňa riaditeľa
Mgr. Slávka Spišáková, riaditeľka útvaru puncovej kontroly,
Ing. Agneša Topoľská, riaditeľka útvaru puncovej inšpekcie,
Ing. Eva Šubínová, riaditeľka ekonomického útvaru a osobného úradu,
Ing. Miloslav Eštok, vedúci pobočky v Košiciach,
Bc. Juraj Jánošík, vedúci pobočky v Trenčíne,
RSDr. Marta Grmanová, vedúca expozitúry v Leviciach,
Ing. Janka Volková, vedúca expozitúry v Kremnici.

Organizačná štruktúra

Organizačná štruktúra znázornená v schéme č. 1 bola vytvorená s cieľom priblíženia výkonu hlavných činností PÚ SR smerom k občanom, výrobcom a obchodníkom s drahými kovmi na území celej Slovenskej republiky.

Schéma č. 1: Organizačná štruktúra PÚ SR platná k 31.12.2012

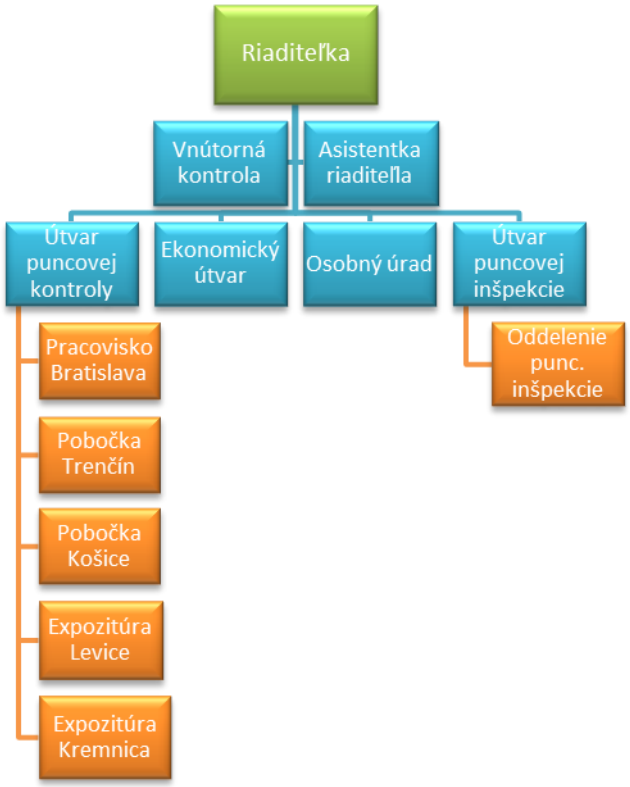

Základnými organizačnými stupňami riadenia a rozhodovania sú útvary, oddelenie, pobočky a expozitúry, ktoré zabezpečujú ucelené odborné činnosti pod vedením príslušného vedúceho pracovníka. Vedúci jednotlivých organizačných stupňov za svoju činnosť zodpovedajú riaditeľke PÚ SR.

Poslanie a postavenie PÚ SR

Poslaním PÚ SR ako orgánu štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania výrobkov z drahých kovov je chrániť oprávnené záujmy občanov, výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi.

PÚ SR v zmysle Puncového zákona č. 10/2004 Z. z., kontroluje uvádzanie a následný predaj výrobkov z drahých kovov na trh. Puncový zákon patrí aj do kategórie právnych noriem slúžiacich na ochranu spotrebiteľa a to predovšetkým v oblasti dodržiavania zákonom

stanovenej rýdzosti pri výrobe registrovaných zliatin a tovarov z drahých kovov a pri dovoze tovarov z drahých kovov. PÚ SR má tiež dohľad nad razbou mincí a medailí z drahých kovov, kde dodržanie obsahu drahého kovu je jedným z kritérií pre povolenie ich razby. Bez súhlasu PÚ SR výrobca nemôže odovzdať razbu odberateľovi.

PÚ SR je od roku 1992 právoplatný člen Medzinárodnej asociácie puncových úradov (The International Association of Assay Offices – IAAO) so sídlom v Londýne. Asociácia združuje nominovaných reprezentantov poverených štátom z Európy a ostatných krajín sveta. Od júla 2007 je PÚ SR členom Konvencie pre skúšanie a označovanie tovaru z drahých kovov (Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals) so sídlom v Ženeve. Hlavný dôvod založenia Konvencie bol uľahčiť obchodovanie tovarov z drahých kovov medzi členskými štátmi dohovoru. Od deväťdesiatych rokov sa Konvencia ako jediná organizácia v Európe systematicky zaoberala zjednocovaním metodiky stanovenia obsahu drahých kovov. PÚ SR sa aktívne zapája do práce spomínaných organizácií a pravidelne sa zúčastňuje na ich zasadnutiach. PÚ SR zastupuje Slovenskú republiku aj na zasadaniach Puncových úradov krajín V4 s cieľom koordinácie ich činností. V rámci Puncovej rady sa zamestnanci slovenského a českého Puncového úradu zúčastňujú pravidelných stretnutí, na ktorých si vymieňajú svoje skúsenosti.

Pôsobnosť PÚ SR

PÚ SR je orgánom štátnej správy SR na úseku puncovníctva, skúšania drahých kovov a drahých kameňov. Puncový úrad SR zo zákona plní nasledovné úlohy:

a) vedie register výrobcov a obchodníkov s výrobkami z drahých kovov a obchodníkov s neopracovanými diamantmi,
b) vykonáva puncovú kontrolu,
c) vykonáva puncovú inšpekciu,
d) prideľuje a zrušuje výrobné značky výrobcom tuzemského tovaru,
e) prideľuje a zrušuje zodpovednostné značky dovozcom cudzieho tovaru,
f) vedie zoznam registrovaných zliatin z drahých kovov,
g) vydáva a odníma výrobcom zliatin drahých kovov osvedčenie o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti,
h) overuje rýdzosť dentálnych drahých kovov, a to aj pri výrobe protetických náhrad a zliatin pri razbe slovenských mincí,
i) overuje na žiadosť rýdzosť lístkového zlata alebo lístkového striebra a iných vecí z drahých kovov,
j) vyjadruje sa k návrhom slovenských technických noriem v oblasti skúšania a analytickej chémie drahých kovov,

k) ukladá pokuty,

l) overuje alebo inak zisťuje rýdzosť výrobkov z drahých kovov, vykonáva na vyžiadanie expertnú činnosť v odbore puncovníctva, skúšania a analytickej chémie drahých kovov a v odbore drahých kameňov,

m) vykonáva identifikáciu drahých kameňov,

n) na vyžiadanie vykonáva expertnú činnosť v odbore drahých kameňov pre potreby colného úradu alebo colného kriminálneho úradu,

o) vykonáva kontrolu vnútorného trhu s neopracovanými diamantmi podľa osobitného predpisu,

p) realizuje tovar z drahých kovov a drahých kameňov v majetku štátu na dražbe podľa osobitného predpisu,

Ak osobitný predpis neustanovuje inak, PÚ SR vykonáva správu majetku štátu pri tovare z drahých kovov a drahých kameňov:

a) pri ktorých bolo vyslovené prepadnutie tovaru alebo vecí alebo ktoré boli zhabané pri konaní o colných priestupkoch alebo v konaní o colných deliktoch,

b) pri ktorých bolo vyslovené prepadnutie vecí alebo ktoré boli zhabané v trestnom konaní,

c) ktoré boli prenechané v prospech štátu alebo pri tovare alebo veci, pri ktorých štát nadobudol vlastnícke právo podľa osobitného predpisu.

PÚ SR plní aj ďalšie úlohy:

a) vo vzťahu k štátnemu rozpočtu (zákon č. 523/2004 Z. z., o rozpočtových

b) pravidlách verejnej správy a č. 291/2002 Z. z., o štátnej pokladnici),

c) pri správe majetku štátu (zákon č. 278/1993 Z. z., o správe majetku štátu), na úseku kontrolnej činnosti (zákon č. 10/1996 Z. z., o kontrole v štátnej

d) správe a zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a o vnútornom audite),

e) v oblasti štátnozamestnaneckých vzťahov v súvislosti s výkonom štátnej

f) služby štátnymi zamestnancami (zákon č. 400/2009 Z. z., o štátnej službe),

g) v oblasti pracovno-právnych vzťahov,

h) na úseku obrany (zákon č. 42/1994 Z. z., o civilnej ochrane obyvateľstva),

i) na úseku ochrany štátneho a služobného tajomstva (zákon č. 241/2001 Z.

j) z., o ochrane utajovaných skutočností),

k) na úseku ochrany osobných údajov (zákon č. 428/2002 Z .z., o ochrane

l) osobných údajov),

m) na úseku požiarnej ochrany (zákon č. 314/2001 Z. z,. o ochrane pred

n) požiarmi),

o) na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (zákon č.124/2006 Z. z.,
p) bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, NV SR 300/2007 Z. z., o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci,
q) na úseku odpadového hospodárstva (zákon č. 223/2001 Z. z., o odpadoch),
r) na úseku medzinárodnej spolupráce v oblasti puncovníctva a skúšania
s) výrobkov z drahých kovov (oznámenie MZV SR č.194/2008 Z. z.), vyplývajúce z iných všeobecne záväzných právnych predpisov a uznesení vlády,
t) na úseku spolupráce s orgánmi štátnej správy a s inými orgánmi a organizáciami.

Rozpočet PÚ SR

PÚ SR ako rozpočtová organizácia hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré mu určí zriaďovateľ v rámci svojho rozpočtu. V hodnotenom období sa PÚ SR vo svojej činnosti riadil schváleným rozpočtom na rok 2012.

Záväzné úlohy a limity štátneho rozpočtu boli pre PÚ SR rozpísané listom MH SR číslo 85/2012 – 1100 zo dňa 19.01.2012, listom číslo 954/2012 - 1100 zo dňa 31.07.2012 o obstaraní investičného majetku, kde MH SR schválilo žiadosť PÚ SR o navýšenie kapitálových výdavkov o 3 700,- €, listom číslo 1722/2012 – 1100 zo dňa 15.11.2012 o úprave miezd presunom rozpočtových prostriedkov v rámci položky bežných výdavkov vo výške 23 182,- €, a listom číslo 1981/2012 - 1100 zo dňa 17.12.2012 o úprave plánovaných príjmov, znížením ich objemu o 247 000,- €.

Tabuľka č. 1: Schválený rozpočet z MH SR na základe listu č. 85/2012 zo dňa 19.1.2012

Názov položky	Suma v €	Názov položky	Suma v €
I. PRÍJMY SPOLU	**700 000**	**II. VÝDAVKY SPOLU**	**654 800**
v tom: nedaňové príjmy (200)	700 000	v tom	
z toho: administratívne poplatky		**Bežné výdavky (600)**	**626 474**
a iné poplatky a platby (220)	700 000	**A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a**	
		ostatné osobné vyrovnania (610)	**278 042**
		A.3. Kapitálové výdavky spolu (700)	**28 326**
		z toho: obstaranie kapitálových aktív	28 326

Tabuľka č. 2: Upravený rozpočet z MH SR na základe listu č. 954/2012-1100 zo dňa 31.7.2012 – **navýšenie kapitálových výdavkov**

Názov položky	Suma v €	Názov položky	Zmena	Suma v €
I. PRÍJMY SPOLU	**700 000**	**II. VÝDAVKY SPOLU**	**3 700**	**658 500**
v tom: nedaňové príjmy (200)	700 000	v tom		
z toho: administratívne poplatky a iné poplatky a platby (220)	700 000	**Bežné výdavky (600)**	**0**	**626 474**
		A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	**0**	**278 042**
		A.3. Kapitálové výdavky spolu (700)	**3700**	**32 026**
		z toho: obstaranie kapitálových aktív	3700	32 026

Tabuľka č. 3: Upravený rozpočet z MH SR presunom rozpočtových prostriedkov v rámci položky bežných výdavkov na základe listu č. 1722/2012 – 1100 zo dňa 15.11.2012 – **navýšenie mzdových prostriedkov**

Názov položky	Suma v €	Názov položky	Zmena	Suma v €
I. PRÍJMY SPOLU	**700 000**	**II. VÝDAVKY SPOLU**	**0**	**658 500**
v tom: nedaňové príjmy (200)	700 000	v tom		
z toho: administratívne poplatky a iné poplatky a platby (220)	700 000	**Bežné výdavky (600)**	**0**	**626 474**
		A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	**23 182**	**301 224**
		A.3. Kapitálové výdavky spolu (700)	**0**	**32 026**
		z toho: obstaranie kapitálových aktív	0	32 026

Tabuľka č. 4: Upravený rozpočet z MH SR na základe listu č. 1981/2012 - 1100 zo dňa 17.12.2012 – **zníženie plánovaných príjmov**

Názov položky	Zmena	Suma v €	Názov položky	Suma v €
I. PRÍJMY SPOLU	**247 000**	**453 000**	**II. VÝDAVKY SPOLU**	**658 500**
v tom: nedaňové príjmy (200)	247 000	453 000	v tom	
z toho: administratívne poplatky a iné poplatky a platby (220)	247 000	453 000	**Bežné výdavky (600)**	**626 474**
			A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	**301 224**
			A.3. Kapitálové výdavky spolu (700)	**32 026**
			z toho: obstaranie kapitálových aktív	32 026

Hodnotenie príjmovej časti rozpočtu

Hlavným zdrojom príjmov PÚ SR sú poplatky za úkony puncovej kontroly, ktoré tvoria až 92,8 % z celkových príjmov. Príjmy úradu závisia od množstva klenotníckeho tovaru predkladaného na puncovú kontrolu hlavne podnikateľskými subjektmi. Množstvo klenotníckych výrobkov je však značne závislé od absorpčnej schopnosti trhu s klenotníckym tovarom.

K 31.12. 2012 boli pripísané na príjmový účet PÚ SR, vedený v Štátnej pokladnici, **celkové príjmy** vo výške 457 895,- €, čo predstavuje **101,1%** z celkového ročného plánovaného objemu príjmov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom je to pokles o 7,5 %.

V porovnaní s rokom 2011 **puncové poplatky** klesli o 39 618,- €. Objem tovaru predkladaného na puncovú kontrolu bol najnižší za posledných pätnásť rokov.

Vplyv na výšku puncových poplatkov mali aj ďalšie faktory:

- zvýšenie cien vstupných materiálov a ostatných režijných nákladov,
- zvyšovanie cien šperkov predajcami,
- zníženie kúpyschopnosti obyvateľstva,
- dopyt po cenovo dostupnejších tovaroch (chirurgická oceľ, módne bižutérne výrobky, šperky z obecných kovov potiahnuté tenkou povrchovou úpravou zlatom a striebrom, ktoré nepodliehajú puncovej kontrole).

Graf č. 1 – Plnenie príjmov za rok 2012

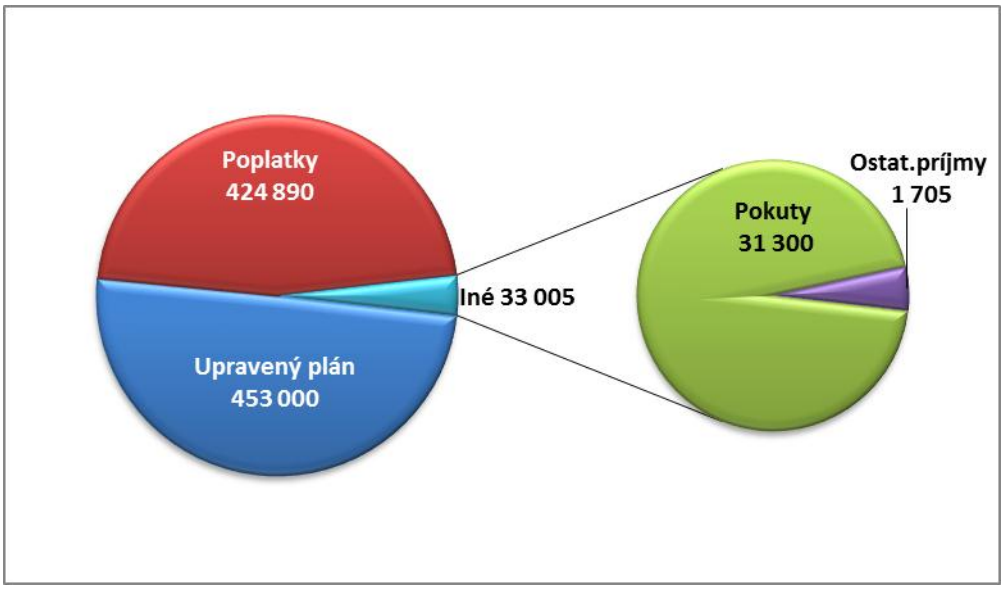

Položka 221 - Administratívne poplatky – v rámci položky administratívne poplatky boli za hodnotené obdobie dosiahnuté príjmy z výkonu puncovej kontroly výške 424 888,- €. Poplatky sú platené pri vyzdvihnutí tovarov v hotovosti alebo cez bankový terminál. Úhrady cez terminál prestavovali sumu 74 530,- €.

Položka 222 - Pokuty a penále – pokuty pripísané na príjmový účet boli najvyššie za posledných desať rokov. Za rok 2012 predstavovali čiastku 31 300,- €. V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka sú zaplatené pokuty vyššie o 8 845,- €.

Tabuľka č. 5 - Prehľad o uložených, uhradených a neuhradených pokutách za obdobie 2005 - 2012

Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
uložené pokuty/€/	15 236	14 738	22 041	28 796	14 990	11 495	27 940	**40 070**
uhradené pokuty/€/	14 141	13 543	17 277	19 916	14 113	14 038	22 455	**31 300**
neuhradené pokuty/€/	5 178	4 548	7 469	10 191	6 560	3 370	7 185	**1 275**
počet kontrol	217	232	222	201	269	328	385	**345**
počet správnych konaní	86	73	103	87	100	94	108	**109**

Položka 223 - Poplatky z náhodného predaja služieb - z dôvodu záujmu o informácie o legislatíve, ako aj praktických skúškach zisťovania rýdzosti drahých kovov, napríklad ako skúšanie na skúšobnom kameni, poskytoval PÚ SR poradenstvo k uvedeným problémom. Za uvedenú činnosť bolo v roku 2012 od účastníkov vybratých celkom 1 705,- € (podpoložka 223 001).

Tabuľka č. 6 – Prehľad o príjmoch z poskytovania poradenských aktivít za roky 2010 - 2012

Rok	2010	2011	2012
Výnos zo poradenských aktivít	0,00 €	491,00 €	1 705,00 €
Celkové ročné výnosy	694 596,37 €	494 958,51 €	457 895,05 €
Podiel na celkových ročných výnosoch	**0,0000%**	**0,0992%**	**0,3724%**

Hodnotenie výdavkovej časti rozpočtu

Prioritnou úlohou PÚ SR je neustále zvyšovanie kvality a efektívnosti služieb v oblasti puncovej kontroly a inšpekcie a s tým súvisiaca ochrana práv a zároveň kontrola povinností spotrebiteľov, výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi. Bežné výdavky boli v roku 2012 čerpané na plnenie úloh na úseku puncovej kontroly a puncovej inšpekcie a jednotlivých výdavkových položiek slúžiacich na zabezpečenie bežného chodu jednotlivých pracovísk PÚ SR.

Čerpanie jednotlivých výdavkových položiek a podpoložiek za obdobie roku 2012 bolo nasledovné:

Položka 600 - Bežné výdavky boli v roku 2012 čerpané vo výške 591 278,- € čo predstavuje 94,4 %. Z prideleného rozpočtu na bežné výdavky sa nevyčerpalo 35 196,- €. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka bolo čerpanie na tejto položke nižšie o 47 999,- €.

Položka 610 - Mzdy - pre rok 2012 bol pre PÚ SR určený počet **28 zamestnancov.** 24 zamestnancov je zaradených v štátnej službe a 4 zamestnanci sú zaradení vo výkone prác vo verejnom záujme. V hodnotenom období sme mali priemerný prepočítaný počet zamestnancov 28 (pozn.aj vo fyzických osobách). Rodičovskú dovolenku čerpala jedna zamestnankyňa úradu. V priebehu roka 2012 rozviazalo služobný a pracovný pomer s PÚ SR celkom 6 zamestnancov, z toho 3 zamestnankyne odišli do starobného dôchodku. Na útvar puncovej kontroly boli prijatí traja noví zamestnanci, na sekretariát riaditeľky jedna zamestnankyňa. Vysokoškolsky vzdelaných je 12 zamestnancov. Z celkového počtu zamestnancov je 7 mužov. Z celkového počtu zamestnancov má 14 zamestnancov vysokoškolské vzdelanie. Priemerný vek zamestnancov v roku 2012 bol 45,7 rokov.

Graf č. 2 – Zamestnanci PÚ SR podľa pohlavia, veku a vzdelania k 31.12.2012

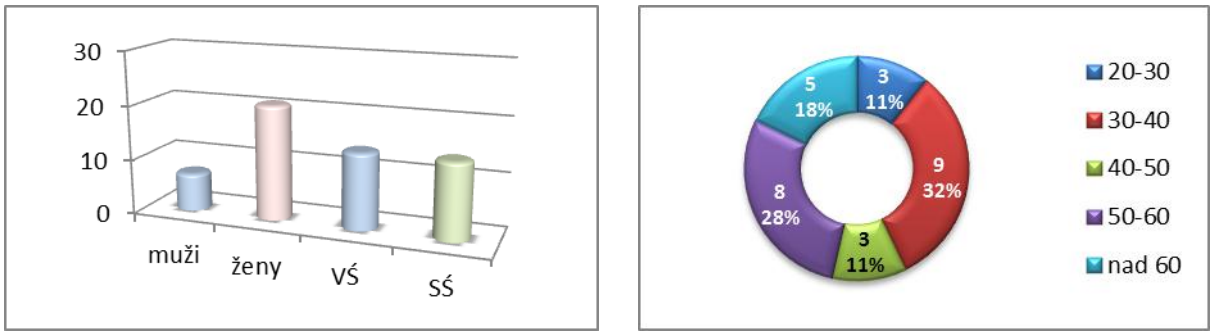

Čerpanie mzdových prostriedkov za rok 2012 bolo vo výške 301 175,- €, v porovnaní s predchádzajúcim rokom je čerpanie miezd vyššie o 3 838,- €.

Z celkového objemu pridelených mzdových prostriedkov boli čerpané mzdové prostriedky na platy štátnych zamestnancov vo výške 267 613,- €, zamestnanci vykonávajúci práce vo verejnom záujme čerpali 33 565,- €.

Tabuľka č. 7 - Čerpanie mzdových prostriedkov k 31.12.2012 (predstavuje 100 % z ročného objemu prostriedkov pridelených na mzdové výdavky):

Čerpanie mzdových prostriedkov	K 31.12.2011 v €	K 31.12.2012 v €	Rozdiel v €	K 31.12.2011 fyzický počet zamestnancov	K 31.12.2012 fyzický počet zamestnancov	Rozdiel
Položka 610	**297 337**	**301 175**	**+ 3 838**	**27**	**28**	**+1**
Z toho:						
Položka 611	205 069	210 666	+ 5 597	27	28	+1
Položka 612	81 632	83 849	+ 2 217	27	28	+1
Položka 614	10 636	6 660	- 3 976	27	21	-6

Položka 620 - Poistné - čerpanie tejto položky vo výške 105 926,- € predstavuje 99,2 % a zodpovedá objemu vyčerpaných mzdových prostriedkov. K 31.12.2012 ostalo nevyčerpané 849,- €.

Položka 630 - Tovary a služby - čerpanie bolo 83,1 % vo výške 167 053,- €. V porovnaní s rokom 2011 bolo čerpanie na tejto položke z dôvodu úsporných opatrení nižšie o 54 531,- €.

Položka 631 - cestovné výdavky boli čerpané v čiastke 11 600,- € t. j. 87,9 % plánovaného ročného objemu, z toho na zahraničné pracovné cesty 8 587,- €. V mesiaci február dvaja zamestnanci PÚ SR absolvovali cestu do Českej republiky na Puncový úrad na medzinárodnú konferenciu venovanú oblasti využívania internetového predaja. Na 70. zasadanie Stáleho výboru Dohovoru o kontrole a označovaní výrobkov z DK a 9. rokovanie medzinárodnej asociácie puncových úradov (IAAO) vycestoval do Ženevy v mesiaci marec jeden zamestnanec úradu. V mesiaci máj sa konalo v Maďarsku zasadnutie riaditeľov Vyšehradskej štvorky (V4) a PÚ SR zastupovali traja zamestnanci. Do Českej republiky na poradu inšpektorov puncovej inšpekcie PÚ ČR v Želíve vycestovali v mesiaci jún dvaja zamestnanci úradu. Slovenskú republiku na 71. zasadaní Stáleho výboru Viedenskej konvencie a na 10. rokovaní IAAO v Ženeve v mesiaci november zastupovali dvaja zamestnanci úradu.

Čerpanie 3 013,- € na podpoložke 631 001 tuzemské cestovné výdavky predstavovali hlavne služobné cesty inšpektorov úradu a tiež náklady cestovných výdavkov pri školeniach a poradách zamestnancov.

Položka 632 - náklady na energiu, vodu a komunikácie boli čerpané v čiastke 26 386,- €, t. j. 89,9 % . V porovnaní s rokom 2011 je čerpanie na tejto položke na úrovni minulého roka. Vyúčtovania spotreby budú vyfakturované v prvom štvrťroku 2013. Z podpoložky 632 003 PÚ SR hradil výdavky aj za telekomunikačné služby vrátane prístupu na internet pre pracoviská úradu a mobilný telefón.

Položka 633- materiál a dodávky, celkové čerpanie v čiastke 29 152 €,- t. j. 74,5 % . Z tejto položky PÚ SR zabezpečuje prevádzkové a materiálové potreby pre výkon puncovej kontroly a puncovej inšpekcie, ako aj bežný chod úradu. V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka je z dôvodu úsporných opatrení čerpanie tejto položky nižšie o 42 804,- €. Na všetkých päť pracovísk úradu sa zakúpili laboratórne svietidlá MEDILUX, vertikálne žalúzie pre expozitúru v Kremnici (čerpanie z podpoložky 633 001). Dve kompletné počítačové zostavy PÚ SR zakúpil a nainštaloval v novootvorenej expozitúre v Kremnici, monitor a tlačiareň pre pobočku Košice (podpoložka 633 002). Tester na určovanie drahých kameňov sa zakúpil pre pracovisko Bratislava (podpoložka 633 005). Na položke 633 006 je evidované čerpanie za nákup kancelárskych potrieb, tonerov, tlačív, objednávok, hlavičkového papiera a čistiacich prostriedkov, za chemikálie, rohože, a za tašku na kolieskach pre inšpektorov na pobočke v Košiciach, za nádobu na odpad pre expozitúru v Kremnici, pracovné ošatenie pre zamestnancov puncovej kontroly. Z podpoložky 633 013 sa čerpalo za doplnenie softvéru od firmy Vatsoft podľa požiadaviek prevádzok. Za ročný prístup EPI systém Ekonóm sa čerpalo z podpoložky 633 018.

Položka 634 - dopravné - v čiastke 18 870,- € t.j. 87 %. Nižšie čerpanie na položke, s predchádzajúcim obdobím predstavuje celkom 7 859,- €. Z podpoložky 634 002 – sa hradila garančná prehliadka, prezutie pneumatík umývanie a servis, údržba a oprava áut. Na vozidlá úradu bol nainštalovaný kompletný monitorovací systém FM – 11. Ďalšie čerpanie tvorí poistenie – podpoložka 634 003 a čerpanie za karty, diaľničné známky a poplatky (podpoložka 634 005).

Položka 635 - rutinná a štandardná údržba - čerpanie v čiastke 14 850,- € t. j. 72,7 %. Čerpanie je nižšie ako v predchádzajúcom roku o 5 031,- € nielen z dôvodu úsporných opatrení, ale aj z dôvodu, že v tomto roku PÚ SR nemal okrem zabezpečovacieho zariadenia žiadnu inú vážnu poruchu na prístrojoch a zariadeniach. Čerpanie na podpoložke 635 002 tvorí údržba výpočtovej techniky ,oprava a údržba počítačových sietí, sieťových nastavení, tlačiarní, kontrola kamerových systémov a PC, úprava kabeláže, reinštalizácia uploadera, externou firmou MB Solution. Z podpoložky 635 005 sa čerpali úhrady za opakované odstránenia porúch z dôvodu hlásení falošných poplachov na políciu z pracoviska v Bratislave a za servis muflovej pece. Z podpoložky 635 006 sa hradila údržba budovy na pracovisku v Bratislave. Z podpoložky 635 009 sa platilo za dodanie aktualizovaných programov 2012 v agendách podvojné účtovníctvo, výkazníctvo a mzdy. Čerpanie na podpoložke 635 010 je z dôvodu úhrad za štruktúrovanú kabeláž a demontáž pôvodných LAN sietí na pobočke v Košiciach.

Položka 636 – nájomné za prenájom - čerpaných celkom 7 581,- € t.j. 91 %. Čerpanie je za prenájom administratívnych priestorov expozitúry v Leviciach, v roku 2012 pribudlo čerpanie prenájmu za expozitúru v Kremnici, parkovacích boxov v Bratislave, poštového priečinku, rohožiek a plynových fliaš pre pobočku v Trenčíne.

Položka 637 - ostatné tovary a služby - v čiastke 58 614,- € t. j. 85,3 %. Aj na tejto položke je čerpanie v porovnaní s predchádzajúcim rokom nižšie o 2 539,- €. Zamestnanci PÚ SR sa vzdelávajú priebežne. Každoročne sa začiatkom roka koná štvordenné školenie všetkých zamestnancov úradu zamerané na oboznámenie sa zamestnancov s novými poznatkami a pracovnými postupmi v oblasti puncovníctva a skúšania drahých kovov, puncovej inšpekcie a ich preškolenie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a požiarnej ochrany. V priebehu hodnoteného obdobia sa zamestnanci úradu zúčastňovali aj na ďalších vzdelávacích aktivitách, seminároch a školeniach v súvislosti s ich profesionálnym zameraním prostredníctvom iných vzdelávacích inštitúcií (podpoložka 637 001). Z podpoložky 637 003 sa zaplatilo za vytvorenie novej webovej stránky pre úrad. Za pravidelnú ročnú revíziu zabezpečovacieho zariadenia v Košiciach, a v Leviciach, za pranie pracovných odevov, za renováciu pások a tonerov, SNASU za dohľad v skúšobnom laboratóriu v Košiciach sa čerpalo z podpoložky 637 004. Z podpoložky 637 005 sa čerpalo na úhrady za overenie váh na pobočke v Košiciach a v Trenčíne, za ochranu objektov a za kontrolu hasiacich prístrojov. Ďalej za právne zastupovanie na súde v právnej veci ENEL a poskytnuté právne služby v organizácii a realizácii dražieb. Na pracovisku v Bratislave bola vykonaná montáž a naprogramovanie ústredne, ktorou je PU SR napojený na políciu. Na tomto pracovisku bol vykonaný aj energetický posudok. Poplatky na podpoložke 637 012 tvoria povinné zaplatenie odvodu za nesplnenie povinného prídelu zamestnávateľa občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, poplatky bankám za vedenie účtov a povinné zaplatenie poplatkov za rozhlas a televíziu. Čerpanie na podpoložke 637 014 je určené na zakúpenie stravných lístkov v roku 2012 pre zamestnancov úradu. Z podpoložky 637 015 PÚ SR uhradil poistné za zariadenie v Tatranskej Lomnici. Z podpoložky 637 027 boli vyplatené odmeny na základe dohôd za zabezpečenie údržbárskych činností a upratovania, ktorých realizácia v rámci riadneho pracovného vzťahu z dôvodu nízkeho počtu zamestnancov a nakumulovania ich funkcií je nereálna. Z podpoložky 637 035 sa platia miestne dane a poplatky za komunálne odpady.

Graf č. 3 – Čerpanie položky 630 za rok 2012

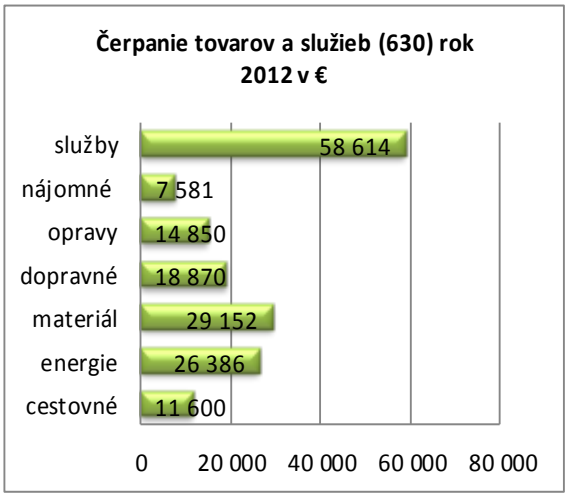

Graf č. 4 – Porovnanie čerpania položky 630 oproti roku 2011

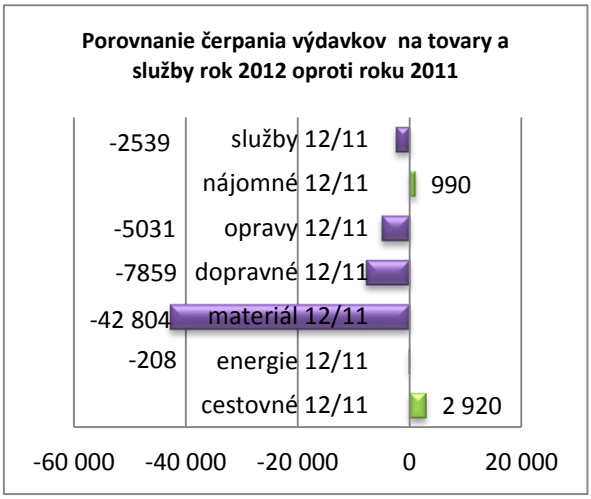

Položka 640 - Bežné transfery - v roku 2012 PÚ SR z tejto položky vyčerpal 17 124,- €. Z položky 642 012 bolo z dôvodu odchodu riaditeľa úradu vyplatené odstupné vo výške 4 456,- €. Trom zamestnancom pri odchode do starobného dôchodku sa vyplatilo odchodné spolu 4 362,- €. Na podpoložke 642 015 tvorili vyplatené nemocenské dávky sumu 689,- €.

Z podpoložky 649 003 sa čerpali peňažné prostriedky na príspevky za členstvo v Medzinárodnej asociácii puncových úradov IAAO (The Interantional Association of Assy Offices) 400,- €. Poplatok 7 218,- € sa zaplatil Konvencii pre skúšanie a označovanie tovaru z drahých kovov, (Convention on the Control and Marking of Articles of Precious Metals) ktorej je PÚ SR členom od roku 2007.

Položka 700 - Kapitálové výdavky - na kapitálové výdavky bolo PÚ SR v roku 2012 pridelených celkom 32 026,- €, z ktorých sa v prvom polroku 2012 vyčerpali prostriedky na kapitálové výdavky vo výške 27 727,- €, čo predstavovalo 98 % čerpanie z pridelenej sumy.

Položka 711 – nákup nehmotných aktív. Z dôvodu zjednotenia ekonomického sofvéru sa zakúpil účtovnícky program od spoločnosti Vema, od ktorej má PÚ SR zakúpený softvér na mzdy a personalistiku. Z podpoložky 711 003 sa čerpalo 3 984,- €.

Položka 713 - nákup stojov, prístrojov, zariadení. Na montáž kamerového systému pre potreby PÚ SR s cieľom zabezpečenia ochrany pred vplyvom vnútornej a vonkajšej kriminálnej činnosti v súlade s projektom „Stratégia prevencie kriminality na roky 2011 až 2014“ a z toho vyplývajúcich opatrení PÚ SR na podpoložke 713 003 čerpal 9 031,- € . Zabezpečená bola pobočka v Košiciach a expozitúra v Leviciach.

Položka 717 - realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia. Na pracovisku v Bratislave, kde PÚ SR sídli od roku 1929 vznikla potreba rekonštrukcie a modernizácie miestností na ktorú sa z podpoložky 717 002 čerpalo 14 712,- €.

Graf č. 6 – Čerpanie položky 600 a 700 za rok 2012

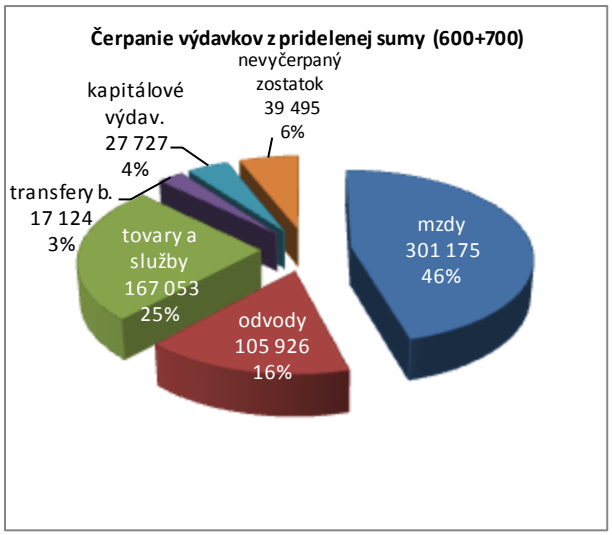

Graf č. 7 – Porovnanie čerpania rozpočtu 2011/2012

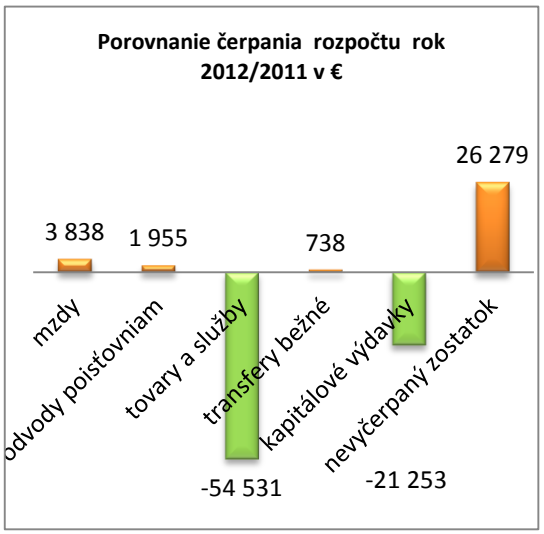

Audit Ministerstva hospodárstva SR

V mesiaci júl 2012 zahájil odbor kontroly a vládneho auditu MH SR audit zameraný na finančné plánovanie, systém kontroly rozpočtu a informačný systém pre finančné riadenie. Zo správy vyplynuli pre PÚ SR nasledovné úlohy:

- PÚ SR má zakúpiť GPS systém na monitorovanie pohybu služobných motorových vozidiel,
- zvýšiť pozornosť plánovania jednotlivých nákladových položiek a podpoložiek.
- v rámci vypracovania koncepcie vzdelávania vybrať školenia, sympózia, stáže, konferencie a podobne pre zamestnancov PÚ SR na rok 2013, označiť ich stupňom dôležitosti na tie, ktoré sú povinné v zmysle zákona a akreditačného procesu a tie , ktoré sú tiež potrebné, avšak ich realizácia bude závisieť od finančných prostriedkov PÚ SR v roku 2013,
- pokračovať v systéme prijímania a plnenia opatrení z externých kontrol a vládnych auditov,
- riešiť problém chaty ALPINA v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva SR, ktorá je v súčasnosti nevyužívaná,
- zabezpečiť na PÚ SR zastupiteľnosť zamestnancov pri zabezpečení hlavných činností Puncového úradu SR, riešiť obslužné činnosti formou dohôd o vykonaní prác a v oblasti IT služieb využívať službu formou dodávateľských služieb,
- zabezpečiť zvýšenie počtu kontrol pri zvýšenom počte inšpektorov,
- zabezpečiť vypracovanie novej vyhlášky sadzobníka puncových poplatkov Ministerstvom hospodárstva SR po prijatí nového puncového zákona,

- uzatvárať ekonomicky výhodné dodávateľské zmluvy a pri podlimitných zákazkách vyberať dodávateľa na základe prieskumu.

Na základe výsledku a odporúčaní audítora bol vypracovaný príkaz riaditeľky č.14 /2012 na odstránenie nedostatkov zistených auditom MH SR s termínmi plnenia priebežne v roku 2013.

Činnosť PÚ SR

Hlavnou činnosťou PÚ SR je výkon **puncovej kontroly** a **výkon puncovej inšpekcie**.

Puncová kontrola spočíva v zistení a overení rýdzosti a predpísaného stavu tovaru. Výsledkom puncovej kontroly je úradné označenie tovaru puncovou značkou príslušnej zákonnej rýdzosti alebo iným spôsobom ustanoveným puncovým zákonom alebo jeho rozbitie.

Zistenie rýdzosti sa vykonáva: nedeštruktívnym spôsobom dvomi spôsobmi: skúškou na skúšobnom kameni, ak je tovar vyrobený z registrovaných klenotníckych zliatin alebo chemicky, ak je tovar vyrobený z neregistrovaných klenotníckych zliatin.

Tovar, ktorý zodpovedá zákonným podmienkam označí puncová kontrola príslušnou puncovou značkou.

Povinnej puncovej kontrole podlieha:

- tuzemský a cudzí tovar určený na obchodovanie v tuzemsku,
- starý tovar, ktorý neprešiel povinnou puncovou kontrolou v minulosti, ak má byť predmetom obchodovania,
- opravený tovar, pôvodne označený, ak sa pri oprave puncová značka poškodí alebo odstráni.

Ostatný tovar možno predložiť na puncovú kontrolu.

Povinnej puncovej kontrole nepodlieha:

- tovar úplne potiahnutý smaltom,
- tovar, pri ktorom má hmotnosť drahého kovu vzhľadom na hmotnosť ostatných použitých materiálov podradný význam,
- tovar s veľmi nízkou hmotnosťou neprevyšujúcou u zlata 0,5 g a u striebra 3 g,

- cudzí tovar prepustený v colnom konaní do režimu s podmienečným oslobodením tovaru od dovozného cla alebo do režimu s ekonomickým účinkom,
- tuzemský tovar určený na prepustenie do režimu vývoz, starý tovar uvedený vo vyhláške č. 143/2004 Z. z.,
- slovenské a zahraničné mince.

Po vstupe SR do Európskej únie sa v zmysle ustanovenia § 54 ods. 2 puncového zákona za úradne označený považuje aj tovar, ktorý je preskúšaný a označený nezávislým orgánom členského štátu Európskej únie podľa právnych predpisov tohto štátu.

Ako ukazuje tabuľka č. 5 puncová kontrola v roku 2012 označila 295 116 kusov predmetov zo zlata o celkovej hmotnosti 677,423 kg. Priemerná hmotnosť výrobku z domácej výroby je 2,66 g, výrobku z dovozu 1,96 g a u starého tovaru 3,27 g. Zníženie množstva opuncovaných zlatých v priemere o 12 % nižšia ako v predchádzajúcom roku. Pri striebornom tovare (tabuľka č. 6) bolo v roku 2012 označených 227 785 kusov, čo predstavuje 1 584,768 kg striebra. Priemerná hmotnosť výrobku z domácej výroby je 13,84 g, pri dovážanom tovare 6,08 g. Aj v prípade strieborného tovaru v porovnaní s rokom 2011 nastalo zníženie množstva opuncovaných kusov v priemere o 25,5 %.

Tabuľka č. 5 – počet označených ks z Au

Rok	*Zlato – Au*			
	kusy			
	tuzemské	*dovoz*	*staré*	*spolu*
2008	299 892	424 109	10 917	734 918
2009	209 730	335 306	3 549	548 585
2010	158 203	235 796	2 147	396 146
2011	150 054	183 438	1 836	335 328
2012	**137 031**	**156 523**	**1 562**	**295 116**

Tabuľka č. 6 – počet označených ks z Ag

Rok	*Striebro*			
	kusy			
	tuzemské	*dovoz*	*staré*	*spolu*
2008	41 477	665 005	1 941	708 423
2009	144 527	464 283	2 386	611 196
2010	25 762	404 292	1 765	431 819
2011	27 449	273 275	4 925	305 649
2012	**25 437**	**200 810**	**1 538**	**227 785**

Graf č. 2 – označené ks z Au v kg

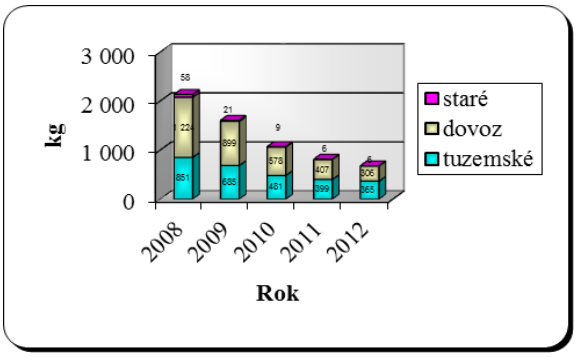

Graf č. 3 – označené ks z Ag v kg

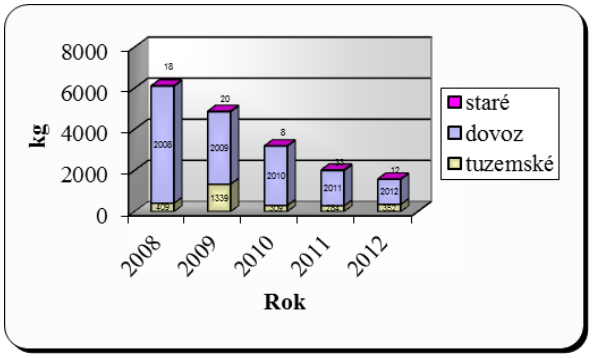

V roku 2012 bolo vykonaných 561 skúšok na kameni. Celkovo bolo označených 522 937 kusov šperkov, čo v hmotnostnom vyjadrení predstavuje 2 262,422 kg.

Na pobočkách PÚ SR v Košiciach a Trenčíne sú umiestnené označovacie zariadenia Nautilus. Označovanie laserovou technikou sa využíva predovšetkým pre označovanie šperkov resp. predmetov z drahých kovov, ktoré nie je možné označiť mechanickým vyrazením puncovej značky. Jedná sa predovšetkým o duté šperky, šperky osadené kameňmi, ktoré by sa pri mechanickom označení mohli poškodiť, o šperky zhotovené z rôznych drahých kovov, ktoré je potrebné označiť puncovými značkami pre každý použitý drahý kov, ale aj exkluzívne výrobky. V roku 2012 PÚ SR evidoval zvýšený záujem o laserové označovanie medailí a plakiet. Vo väčšine prípadov, keď sa tovar označuje laserovým štátnym puncom, je potrebné tento tovar označiť aj zodpovednostnou značkou, výrobnou značkou, značkou metal na nepravých (povolených) častiach šperku, prípadne rýdzostnou číslicou.

Výrobné a zodpovednostné značky, rýdzostné číslice sa vyhotovujú v programe Corell podľa nákresu priloženého k rozhodnutiu o pridelení značky. Značky sú archivované v databáze značiek v gravírovacom programe MARK. Databáza výrobných a zodpovednostných značiek je pravidelne dopĺňaná a aktualizovaná.

Ukážky - laserom opuncovaný tovar

Obr. 1 – náramok dovoz z Talianska

Obr. 2 – snubné prstene – domáca produkcia

Razba medailí z drahých kovov podľa zvláštneho režimu bola povolená Mincovni š. p. Kremnica na základe Mandátnej zmluvy. V priebehu hodnoteného obdobia bolo vydaných 68 protokolov o vyhotovení diela s úradným označením v razidle. Podľa tohto zvláštneho režimu bolo vyrazených 9 558 kusov medailí z drahých kovov o hmotnosti spolu 130, 483 kg. Z celkového množstva vyrazených medailí bolo 8 860 kusov strieborných medailí o hmotnosti 126, 075 kg. Zlatých medailí bolo podľa špeciálneho režimu vyrazených 718 kusov o hmotnosti 4 ,409 kg. Medaily boli vyrábané v rôznych rýdzostiach – 999 ‰ Ag; 925 ‰ Ag, 999 ‰ Au; 986 ‰ Au ; 750 ‰ Au; 585 ‰ Au a v hmotnostiach. Každá emisia bola kontrolovaná chemickou analýzou dopredu zaslanej vzorky. Kvalita vyrazeného štátneho

puncu bola kontrolovaná na kontrolnej vzorke. Kompletná dokumentácia o kontrole razby medailí a fotodokumentácia je uložená na Pobočke PÚ SR v Trenčíne.

Ukážky - medaile s puncom v razidle

Obr. 3 - Mincovňa Kremnica - toliar, AG

Obr. 4 - Mincovňa Kremnica – bula Sicílska, AU

Obr. 5 - Mincovňa Kremnica – známka, AU

Dňa 02.7.2012 sa vo výrobných priestoroch Mincovne š.p. Kremnica sa vykonala **demonetizácia** razidiel s puncom v razidle o počte 24 kusov (2 x 986 Au, 1 x 750 Au), (18 x 925 Ag, 3 x 999 Ag) . Zároveň boli komisionálne valcovaním zdemonetizované nezhodné strieborné žetóny 925/1000 s tematikou OH Londýn 2012 v súlade s protokolom č. 57/2011 o celkovom počte 742 ks + 69 ks vzorky. Demonetizácie sa zúčastnila komisia zložená z 3 zástupcov PÚ SR a 3 zástupcov Mincovne š.p. Kremnica.

Obr. 6 - Fotodokumentácia razidiel pred a po demonetizácii

V hodnotenom období boli vykonané aj identifikácie drahých kameňov ako služba občanom, zavedená v rámci novelizácie puncového zákona.

Ukážky - vybrané výrobky predložené na útvar puncovej kontroly

Obr. 7 – diamanty (6 ks)

Obr. 8 – diamant

Obr. 9 – Topás (bicolor)

Obr. 10 – perla

Obr. 11 - diamant

Skúšobné laboratóriá PÚ SR boli Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS) akreditované v zmysle plnenia požiadaviek normy STN EN ISO/IEC 17025:2005 „Všeobecné požiadavky na kompetentnosť skúšobných a kalibračných laboratórií „ na výkon fyzikálno-chemických a chemických skúšok na stanovenie obsahu zlata a striebra v klenotníckych zliatinách a svoju skúšobnú činnosť vykonávajú na základe udeleného osvedčenia č. S-165, zo dňa 8.9.2011. Platnosť osvedčenia končí 8.9.2015. V hodnotenom období všetky skúšobné laboratóriá neustále udržiavali a zlepšovali zavedený systém manažérstva dodržiavaním postupov dokumentovaných v príručke kvality a v interných dokumentoch skúšobného laboratória, overovaním vstupných činidiel a materiálov, sledovaním chodu zariadení, vykonávaním predpísaných kontrol a vyhodnocovaním ich výsledkov, sledovaním výsledkov kontrolných analýz pomocou regulačných diagramov a používaním referenčných materiálov. V roku 2012 boli do skúšobných laboratórií doručené kontrolné vzorky zlata a striebra v rámci medzi laboratórneho kontrolného systému I.A.A.O. a CCM .

V skúšobných laboratóriách boli podľa potreby zabezpečené metrologické požiadavky a to:

- zákonné overenie váh, ktorým uplynula zákonná lehota overenia,
- kalibrácie titrátorov a automatických byriet,
- kalibrácie regulátorov teploty v muflových peciach a externých teplomerov

V medzi kalibračnom období bola pravidelne vykonávaná medzi kalibračná kontrola zariadení, ktoré majú vplyv na presnosť akreditovaných skúšok. V priebehu roka 2012 bola vykonávaná kontrolná činnosť formou interných auditov, kontrolných analýz a formou účasti na medzi laboratórnych porovnávacích skúškach. Stabilita výsledkov chemických skúšok bola sledovaná pomocou regulačných diagramov v programe Metro, referenčných materiálov (Au 999,9 ‰ a Ag 999,9‰).

V roku 2012 bola vykonaná v skúšobnom laboratóriu v Bratislave pravidelná servisná prehliadka muflovej pece a kalibrácia regulátora teploty. Zároveň bola vykonaná aj kalibrácia prenosného digitálneho snímača teploty, ktorým sa vykonáva medzi kalibračná kontrola regulátora teploty muflovej pece. Kalibrácia a servisná prehliadka vyššie uvedeného zariadenia je v skúšobných laboratóriách pobočiek v Trenčíne a v Košiciach naplánovaná na rok 2013. Kalibrácia automatickej byrety a titrátora spojená so servisnou prehliadkou a je vo všetkých skúšobných laboratóriách naplánovaná na rok 2013. Servisné prehliadky boli zaznamenané v evidenčných kartách prístrojov. Kalibračné listy boli uložené do sprievodnej dokumentácie k jednotlivým prístrojom. Každé skúšobné laboratórium vykonáva pravidelne každé dva roky úradné overenie váh. V roku 2012 bolo úradné overenie váh vykonané v skúšobnom laboratóriu v Košiciach a v Trenčíne. Overenie vykonali zamestnanci Slovenskej legálnej metrológie. V skúšobnom laboratóriu v Bratislave je úradné overenie váh naplánované na rok 2013. Okrem pravidelného overenia váh všetky skúšobné laboratóriá vykonávali pravidelnú medzi kalibračnú kontrolu váh v súlade s internými predpismi .

Referenčné drahé kovy a ostatné obyčajné kovy používané pri kontrolných analýzach boli zamestnancami SL overované na rtg. spektrometri Midex a to pri každej novej dodávke. Z ostatných materiálov bola mimoriadna pozornosť venovaná kupelkám, ktoré boli podrobené vizuálnej a mechanickej skúške, ďalej destilovanej vode, olovu, ktoré boli kontrolované v súlade s interným predpisom (RD 3-15). Laboratóriá pri výkone akreditovaných skúšok používali výhradne chemikálie čistoty p. a., ktorým neuplynula doba exspirácie uvedená na obale. Každá novo otvorená chemikália bola skontrolovaná v súlade s interným predpisom (RD 3-15). Kontroly boli zaznamenávané v príslušných denníkoch.

Po úspešnom odskúšaní v predchádzajúcom roku bol do prevádzky uvedený softvér PUSRLab, ktorým sa zlepšila a zefektívnila činnosť SL PÚ SR v oblasti vedenia záznamov z vykonaných skúšok. Predišlo sa pochybeniam pri prenášaní údajov z laboratórneho denníka do knihy analýz a následne na skúšobný list .

V priebehu roka 2012 bol systém manažérstva kvality SL PÚ SR preverovaný internými auditmi v zmysle ročného plánu. Všetky skúšobné laboratóriá pri kontrolných vzorkách uspeli, výsledky skúšok boli v stanovenej tolerancii v zmysle STN EN ISO/IEC 11426 a STN EN 31427+AC.

Laboratóriá PÚ SR sa zúčastňovali na pravidelných medzi laboratórnych porovnávacích skúškach v zmysle vypracovanej stratégie a spoločnej smernice na kruhové analýzy pre IAAO (medzinárodná asociácia puncových úradov) a Konvenciu. V priebehu roka 2012 sa SL PÚ SR zúčastnili medzinárodných medzi laboratórnych porovnávacích skúšok stanovenia obsahu zlata a striebra (LABTEST a ROUND ROBIN).V rámci LABTEST -u, ktorý usporadúva PÚ ČR v Prahe dvakrát ročne sa každé laboratórium zúčastnilo 2 x skúšok stanovenia obsahu zlata a 2 x skúšok stanovenia obsahu striebra. V rámci oficiálneho kontrolného programu ROUND ROBIN, ktorý sa usporadúva v rámci IAAO sa každé laboratórium zúčastnilo 1 x skúšok stanovenia obsahu zlata a 1x skúšok stanovenia obsahu striebra. Všetky SL uspeli vo všetkých skúškach na 100 %. Výsledky skúšok boli v rámci stanovenej tolerancie. Záznamy z jednotlivých MPS sú uložené v každom laboratóriu a u manažéra kvality.

Všetky skúšobné laboratória v priebehu roka 2012 monitorovali spokojnosť zákazníkov formou anonymných dotazníkov, ktoré sú k dispozícii v priestoroch čakárne na každom pracovisku. Zo strany zákazníkov nie je o prieskum veľký záujem a každoročne sa do prieskumu zapojí len niekoľko respondentov. Vyhodnotením prieskumu bolo zistené, že zúčastnení boli s prístupom zamestnancov a s poskytovanými službami skúšobných laboratórií spokojní. V priebehu roka 2012 sa nevyskytli žiadne sťažnosti a neboli vyslovené žiadne pripomienky k činnosti SL PÚ SR zo strany zákazníkov.

Pravidelné vzdelávanie zamestnancov SL bolo zo strany vedenia PÚ SR zabezpečené.

V hodnotenom období skúšobné laboratóriá vykonali spolu **1 670** akreditovaných chemických skúšok – (787 skúšok striebra a 883 skúšok zlata). V porovnaní s predchádzajúcim rokom je to z dôvodu zvýšeniu ceny za chemické analýzy menej o 64 skúšok. Z celkového množstva chemických skúšok bolo v skúšobnom laboratóriu v Trenčíne vykonaných 395 skúšok, v skúšobnom laboratóriu v Bratislave 760 skúšok a v skúšobnom laboratóriu v Košiciach 515 skúšok. Pretavené materiály s obsahom drahých kovov vážili spolu 14,613 kg.

Chybný tovar

Puncová kontrola má nezastupiteľnú úlohu pri ochrane spotrebiteľa. V priebehu roka bol v hodnotenom období na puncovú kontrolu predložený chybný tovar v celkovom počte 1 136 kusov o celkovej hmotnosti 5, 988 kg. Z toho 48 kusov o hmotnosti 0,199 kg predstavoval zlatý tovar a 1 088 kusov o hmotnosti 5, 788 kg predstavoval tovar strieborný.

Jednalo sa o nasledovné chyby:

Pri zlatom tovare:

- tovar už označený puncovou značkou,
- tovar nižšej ako deklarovanej rýdzosti,

- tovar z neregistrovanej zliatiny,
- tovar z obyčajného kovu, deklarovaný ako drahý kov.

Pri striebornom tovare:

- tovar nižšej ako deklarovanej rýdzosti,
- tovar s povrchovou úpravou niklu (Ni),
- tovar s medzivrstvou z obyčajného kovu (Ni),
- tovar s medenou medzivrstvou,
- tovar vyrobený z obyčajného kovu deklarovaný ako z drahého kovu.

Rozšírením trhu po vstupe Slovenskej republiky do EÚ vzrástol podiel chybného tovaru, ktorý je predkladaný na puncovú kontrolu. PÚ SR zaznamenal nárast doznačovania rýdzostnou číslicou pri podlimitnom tovare z dovozu najmä u striebra. (Dôvodom sú rozdielne stanovené podlimitné hmotnosti v jednotlivých krajinách EÚ).

Na obrázkoch dokumentujeme niekoľko z mnohých výrobkov vyradených z kontroly ako chybný tovar. Na útvar puncovej kontroly boli predložené k úradnému vyskúšaniu a označeniu nasledovné výrobky:

Ukážky - chybný tovar predložený na útvar puncovej kontroly k vyskúšaniu

Obr. 12 – prsteň z Ni deklarovaný ako Ag

Obr. 13 – Ag náramok nižšej ako deklarovanej rýdzosti

Obr. 14 – pozlátené Ag náušnice nižšej ako deklarovanej rýdzosti

S chybným tovarom bolo naložené v zmysle §24 a §25 zákona č. 10/2004 Z. z. Tovar, s výnimkou starého alebo opraveného tovaru, ktorý nevyhovuje ustanoveniam puncového zákona PÚ SR rozbije, alebo je predkladateľom vyvezený do krajiny pôvodu. Zvyšky po rozbití a neoznačený starý tovar ako aj opravený tovar vráti PÚ SR predkladateľovi.

PÚ SR sa každoročne zúčastňuje na medzinárodnej výstave „Hodiny a klenoty“, na ktorom má umiestnený svoj stánok. Zamestnanci PÚ SR tu bezplatne poskytovali záujemcom poradenskú službu a nedeštruktívne skúšanie drahých kovov. Najväčší záujem bol

zaznamenaný na určenie pravosti materiálov a kontroly opuncovanosti výrobkov. Vo viacerých prípadoch sa ukázalo, že výsledkom skúšky bolo sklamanie spotrebiteľov. Aj tu sa potvrdilo aké dôležité postavenie má puncová kontrola pri ochrane spotrebiteľa.

Zliatiny drahých kovov, registrácia, evidencia a kontrola zlievarenských subjektov

V priebehu hodnoteného roka 2012 boli zo strany podnikateľských subjektov na PÚ SR podané 3 žiadosti o zaregistrovanie klenotníckej zliatiny. K hodnotenému obdobiu je v Registri zliatin zaregistrovaných 76 klenotníckych a jedna dentálna zliatina.

Počas roka 2012 nebola zo strany podnikateľských subjektov podaná žiadna žiadosť pre vydanie osvedčenia o splnení ďalších podmienok odbornej spôsobilosti pre prevádzkovanie viazanej živnosti – zlievanie drahých kovov. K 31.12.2012 bolo zaregistrovaných 7 podnikateľských subjektov vykonávajúcich zlievarenskú činnosť v oblasti drahých kovov v zmysle puncového zákona.

Jedná sa o nasledovné subjekty:

- Zlatá huta spol. s.r.o. Trenčín,
- Zlatokov spol. s.r.o., Trenčín,
- Plataurum TU – Košice,
- Mincovňa š.p. Kremnica,
- AGNO s.r.o. Nové Zámky,
- IHT Ekometal s.r.o. Piešťany,
- Zlatníctvo „AWOZ“ - Anton Wendl, Ivanka pri Dunaji.

Identifikácia drahých kameňov

Ďalšou činnosťou puncovej kontroly bola v roku 2012 identifikácia drahých kameňov, ako služba občanom, ktorá bola zavedená v rámci novelizácie puncového zákona. Celkovo bolo expertíznej činnosti počas roka venovaných 67 hodín. Identifikované boli diamanty, korundy, granáty, kubické zirkóny, zirkóny, živec, spinel, moissanity, topasy, kremene, beryly a sklenné imitácie. Pri ich určení boli použité štandartné gemologické metódy. O všetkých identifikovaných kameňoch sa vedie podrobná dokumentácia a vykonáva sa fotodokumentácia.

Ukážky - fotodokumentácia identifikácie drahých kameňov

Obr. 15 – detský briliantový set Obr. 16 – Zafír okolo zirkóny Obr. 17 – briliantový prsteň

Obr. 18 – pevný briliantový náramok Obr. 19 – diamanty v prívesku Obr. - Granát

Obr. 19 – Ametyst Obr. 20 - Rubín

Puncová inšpekcia Pracovníci útvaru puncovej inšpekcie PÚ SR v hodnotenom období vykonali spolu 345 puncových inšpekcií.

Puncová inšpekcia bola zameraná na:

- nepuncovaný tovar, ktorý bol dovezený nelegálne alebo unikol puncovej kontrole,
- v druhej polovici roku na výkup drahých kovov v mobilných prevádzkach.

V 109 prípadoch porušenia zákona č. 10/2004 Z. z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov bolo zahájené správne konanie. Zistené nedostatky boli inšpektormi spísané v protokole a v zápisnici z vykonanej inšpekcie. Neopuncovaný zistený tovar bol zabezpečený proti neoprávnenej manipulácii a v zázname o zabezpečení tovaru bol spísaný skutkový stav.

Okrem toho inšpektori PÚ SR vykonali inšpekciu na podnet sťažnosti, podanej občanom na predaj nepuncovaného zlatého tovaru. Vykonanou kontrolou inšpektori zistili, že výrobky, ktoré spoločnosť ponúkala zákazníkovi na predaj boli z drahých kovov a boli riadne označené. Táto sťažnosť teda nebola opodstatnená. Na ďalší podnet sťažnosti inšpektori vykonali inšpekciu na predaj nepuncovaného strieborného tovaru. Vykonanou kontrolou bolo zistené, že výrobky, ktoré spoločnosť ponúkala zákazníkovi na predaj neboli z drahých kovov ale išlo o špičkovú luxusnú bižutériu. Okrem toho puncová inšpekcia na telefonický podnet občana vykonala kontrolu na možný nelegálny výkup zlata v jednotlivých obciach s časovým rozpisom. Inšpekcia bola vykonaná za účasti polície. Kontrolou bolo potvrdené, že podnet bol opodstatnený a zo zistených nedostatkov bol spísaný protokol. Ďalej sa vykonali hĺbkové inšpekcie u výkupcov drahých kovov, ktorí majú mobilnú prevádzku a vykupujú drahé kovy na rôznych miestach podľa vopred oznámeného zoznamu miest. Vykonanými inšpekciami vyšli najavo niektoré nezrovnalosti vo vedení dokumentácie a podnikateľských oprávnení. Pre výkon danej činnosti je nevyhnutné platné podnikateľské oprávnenie, zamerané na výkup drahých kovov. Útvar puncovej inšpekcie sa zameral aj na internetový predaj výrobkov z drahých kovov prostredníctvom tretej osoby formou kontrolného nákupu. Inšpektori sa orientovali hlavne na predaj medailí prostredníctvom internetových reklám. Nakoľko bol zaznamenaný výskyt veľkého množstva predaja výrobkov z drahých kovov cez internet, mnohokrát neoznačeného puncovou značkou, inšpektori sa aj v budúcnosti plánujú zaoberať výkonom takejto kontroly.

V prípadoch preverovania podnikateľov, ktorí svoju činnosť neohlásili na PÚ SR v lehote 15 dní, bolo zistené, že väčšina z podnikateľov porušila puncový zákon, a to hlavne tým, že zmeny v podnikaní neohlásili v zákonnej lehote, alebo ich neohlásili vôbec. Okrem toho boli zistené menej závažne nedostatky, ktoré boli po vykonanej inšpekcii odstránené (najmä metrologicky neoverené váhy, označenie pultov druhom kovu a jeho rýdzosťou, z ktorého je šperk vyrobený, viditeľné umiestnenie vyobrazenia platných puncových značiek a pod.).

Pri výkone inšpekcií sa zistilo závažnejšie porušenie zákona, najmä výskyt množstva tovaru bez puncovej značky. Takéto zistenia boli v prevádzkach s predajom výrobkov zo zlata, hlavne v záložniach v oblastiach Slovenska, kde sa inšpekcie nevykonávali dlhšie obdobie. (Rožňava, Lučenec).

Puncový inšpektori riešili okrem spomenutých prípadov aj problém, ktorý sa vyskytol na tovare označovanom puncovou značkou avšak bez zákonom stanovenej zodpovednej alebo výrobnej značky. Na tovare bola rozpoznateľná platná puncová značka pre 14 karátový zlatý tovar, avšak výrobok nemal ďalšie špecifické označenie o možnom dovoze alebo výrobe. Z

toho dôvodu inšpektori si vyžiadali nadobúdacie doklady dodávateľskej spoločnosti a riešili celkovú bilanciu predaja a nákupu výrobkov z drahých kovov.

Inšpektori taktiež vykonali hĺbkové inšpekcie u dovozcov a výrobcov, ktorí vyrábajú šperky odlievaním, či výrobky neodlievajú podľa vybraných vzorov aj s vyrazenými puncovými značkami. Boli zistené odlievané puncové značky na striebornom tovare. V súčasnosti je v štádiu riešenia zisťovanie možného výrobcu, ktorý tovar nepuncuje a odlieva ho priamo s puncovou značkou.

Obr. 21 - odlievané puncové značky boli zistené na jednej z párov náušníc. Jedna náušnica z páru bola predložená na označenie na PÚ SR, na druhej z páru je značka odliata. Zistené v obchodných reťazcoch.

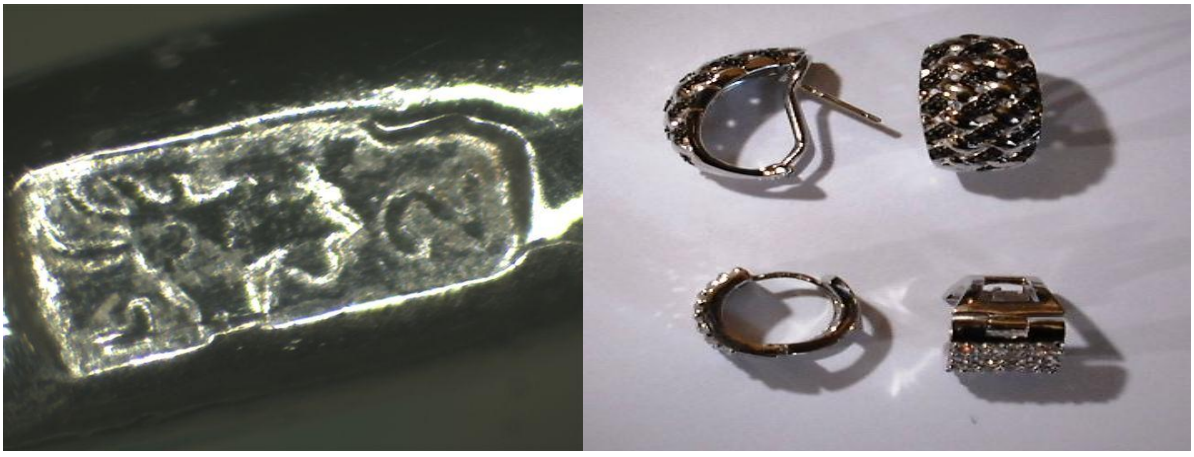

Obr. 22 - Falošné puncové značky vyrobené odlievaním šperku z drahých kovov so zlata rýdzosti 585/‰.

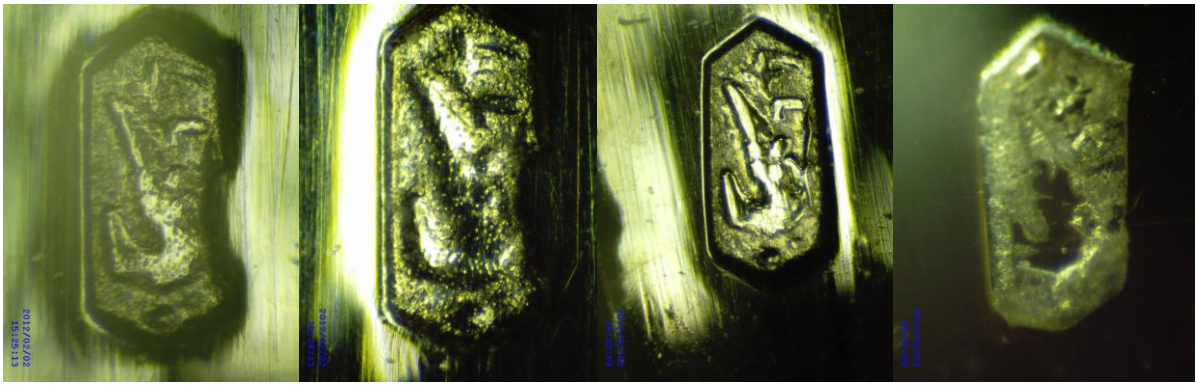

V roku 2012 boli z puncovej inšpekcie dosiahnuté výborné výsledky, čo sa odzrkadlilo v udelených pokutách, ktoré boli najvyššie za posledných 10 rokov.

Vnútorná kontrola a prístup k informáciám

Podľa plánu vnútorných kontrol PÚ SR na rok 2012 bolo na základe poverení riaditeľky PÚ SR vykonaných celkom 78 kontrol.

Na jednotlivých pracoviskách PÚ SR - Bratislava, Trenčín, Košice a Levice boli vykonané kontroly:

- príjmových a výdavkových pokladní,
- kvality práce puncovej kontroly,
- námatková kontrola faktúr,
- dochádzky a kontrola evidencie návštev,
- finančné kontroly zamerané na porovnanie príjmového účtu s puncovými poplatkami príjmovej pokladne podľa štatistiky z jednotlivých pracovísk PÚ SR,
- porovnanie platieb cez terminál s príjmovou pokladňou a s príjmovým účtom PÚ SR

V súlade so zákonom o cestovných náhradách, bola vykonaná kontrola likvidácie vybraných cestovných príkazov. Kontrola bola zameraná na správne vyúčtovanie pracovných ciest v súlade so zákonom, na vyznačenie začiatku pracovnej cesty ako aj na podpísanie cestovných príkazov zodpovednými pracovníkmi, kompetentnými na schvaľovanie pracovných ciest. Drobné nedostatky boli počas výkonu kontroly odstránené. Z kontrol bola vypracovaná správa z dôvodu, že v dvoch prípadoch bolo u zamestnancov PÚ SR Košice zistené nesprávne účtovanie stravného, ktoré bolo v súlade s bodom 2 „Zápisnice“ o prerokovaní správy vrátené ako príjem do výdavkovej pokladne v apríli 2012. V 3 štvrťroku 2012 bola vykonaná kontrola zúčtovania PHM. Výsledkom kontroly bola správa z dôvodu, že zamestnanec PI v Košiciach nepredložil na zúčtovanie PHM daňový doklad. Po obdržaní správy predložil zamestnanec PÚ SR z Košíc kópiu úhrady PHM, teda bloku, ktorá bola založená k príslušnému dátumu.

Vnútorná kontrola je gestorom zverejňovania informácii podľa zákona 211/2000 Z. z. . Za rok 2012 bolo na PÚ SR zaevidovaných 124 žiadosti o informácie v zmysle zákona 211/2000 Z. z., zaslaných mailom, ktorých vybavenie zabezpečila. Predmetom žiadostí o zverejňovanie informácií boli hlavne informácie o podmienkach a povinnostiach začínajúcich podnikateľských subjektov pred začatím podnikania, podmienky vývozu nevyhovujúceho tovaru z drahých kovov, podmienky predkladania tovaru z drahých kovov v kombinácii s bižutériou a iné . Okrem týchto vybavila 116 telefonických žiadostí o informácie v zmysle zákona 211/2000 Z. z., v znení neskorších predpisov.

Pracovná náplň vnútornej kontroly zahŕňa aj štatistické vyhodnotenie výkonov PÚ SR. V januári roku 2012 bolo spracované štatistické vyhodnotenie za rok 2011, za účelom jeho umiestnenia na web stránke PÚ SR v slovenskom aj v anglickom jazyku. Štatistické vyhodnotenia boli vypracované aj za jednotlivé štvrťroky 2012, vrátane porovnaní štatistických výsledkov s predchádzajúcimi rokmi v slovenskom a za 1 štvrťrok aj

v anglickom jazyku za účelom prezentácie riaditeľa PÚ SR na stretnutí krajín V4 v Budapešti. Najviac bola zosumarizovaná štatistika za obdobie 1.- 6.2012 za jednotlivé pracoviská PÚ SR z dôvodu platnosti nového cenníka od 15.3.2012. Išlo o zosumarizovanie nových a starých cien v štatistických výkazoch.

Za rok 2012 nebola na PÚ SR zaevidovaná žiadna sťažnosť ani petícia, prijaté boli tri podania iného typu, z toho boli dve vybavené a tretie, ktoré bolo prijaté v decembri 2012 bude prešetrené v januári 2013.

V 3 štvrťroku bol spracovaný v elektronickej forme sklad drahých kovov, skúšobných ihiel, skúšobných kameňov , puncových značiek, matríc a razníkov a medailí. Tovar prepadnutý v prospech štátu bol počítačovo spracovaný a spolu so zamestnancami útvaru puncovej kontroly bol prepadnutý tovar v prospech štátu roztriedený podľa tovaru s kameňmi a bez kameňov v rámci prípravy na vykonanie dražby.

Za hodnotené obdobie bola zaevidovaná jedna škodová udalosť, preto v tomto období zasadala škodová komisia jedenkrát. Na osobnom automobile bolo poškodené čelné sklo, ktorého výmenu poisťovňa uhradila.

V roku 2012 bol vykonaný na Puncovom úrade SR audit Ministerstvom hospodárstva SR, ktorého predmetom bolo hodnotenie systému finančného riadenia, ktorým sa posúdilo finančné plánovanie, systém kontroly rozpočtu a informačný systém pre finančné riadenie. Cieľom bolo poskytnúť odborné audítorské stanovisko adekvátnosti a účinnosti systému vnútornej kontroly, plánovania a riadenia finančných prostriedkov. Audit bol ukončený v septembri 2012.

Záver

V roku 2012 PÚ SR zaznamenal oproti predchádzajúcim rokom zníženie príjmov z poplatkov z hlavnej činnosti, ktorou je skúšanie a označovanie drahých kovov. Aj napriek poklesu príjmov z puncových poplatkov v porovnaní s predchádzajúcim rokom vybavila puncová kontrola viac stránok ako v rovnakom období minulého roka. Zvýšila sa frekvencia návštev najmä drobných živnostníkov, ktorí však predkladajú na puncovú kontrolu menej výrobkov ako v predchádzajúcom období.

Celkové výsledky PÚ SR v hodnotenom období výraznou mierou ovplyvnil súčasný stav celosvetovej situácie na trhu s drahými kovmi.

Napriek týmto skutočnostiam sa PÚ SR snaží nepriaznivý stav eliminovať niektorými opatreniami :

- v roku 2012 vyšla nová vyhláška so zvýšenými poplatkami za výkony puncovej kontroly,
- na MH SR bola odovzdaná novela puncového zákona, ktorá navrhuje zvýšiť puncové poplatky rozšírením zákonnej rýdzosti o 9 karátové zlato, čím sa rozšíri aj množstvo predkladaného tovaru na puncovú kontrolu,
- posilnenie puncovej inšpekcie pre zvýšený výber puncových pokút.

Zamestnanci puncovej inšpekcie a puncovej kontroly budú musieť tak ako doteraz aj v nasledujúcom období zviesť tvrdý zápas v boji s nekalou konkurenciou. Dynamický rozvoj techniky v súčasnom období prináša so sebou čoraz kvalitnejšie falošné puncové značky aj výrobky z drahých kovov, ktorých rozpoznávanie si vyžaduje neustále zdokonaľovanie nielen technického vybavenia, ale aj odbornej zdatnosti zamestnancov. Zároveň rozšírením zákonnej rýdzosti o 9 karátové zlato vzniknú vysoké nároky na posudzovanie rozdielnej rýdzosti s 8 karátovým zlatom, ktoré bude voľne obchodovateľné, čo je možné zistiť na prevádzkach s prístrojmi, ktoré sú zaradené do kapitálových výdavkov a ktoré úrad plánuje zakúpiť. Pri posudzovaní sa inšpektori musia rozhodovať okamžite na mieste výkonu, často pod tlakom zo strany kontrolovaného subjektu. To si vyžaduje profesionálny prístup, vysokú špecializáciu a psychickú odolnosť.

Ďalší vývoj bude veľmi záležať od celkovej ekonomickej situácie nielen u nás, ale i v celej Európskej únii. Stabilita ekonomických trhov je základ pre stabilizáciu celého chodu Puncového úradu SR. Prijatím by zaniklo povinné označovanie tovarov z drahých kovov dovezených z Talianska, ktoré doteraz museli byť predložené na puncovú kontrolu.

V oblasti výdavkov boli prijaté a naďalej sa prijímajú opatrenia na ich maximálne znižovanie a dosiahnutie čo najefektívnejšieho hospodárenia celého úradu. Z uvedeného dôvodu sme pridelené bežné výdavky podstatným spôsobom kompenzovali k príjmov a položku tovary a služby 630 čerpali na 83,1 %.

Riaditeľka PÚ SR aj touto cestou ďakuje zamestnancom PÚ SR za ich prácu, spoluprácu, ústretovosť a korektnosť pri výkone služobných a pracovných činností pri zabezpečovaní plynulého a hladkého chodu jednotlivých pracovísk úradu.

Zároveň ďakuje všetkým partnerom, zlatníkom, obchodníkom s drahými kovmi za spoluprácu a Ministerstvu hospodárstva SR za podporu činnosti PU SR.

S úctou

Doc. Ing. Alena Longauerová, PhD.

vedúca služobného úradu